

A decorative graphic on the left side of the page. It consists of a large blue triangle pointing right, followed by a series of smaller triangles in light grey, green, and blue, creating a sense of movement and depth.

Granskning av välfärdsteknik

Rapport

Stockholms stad

2026-05-05

Antal sidor 25

1 INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Sammanfattning	3	
2	Bakgrund	5	
3	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	5	
3.1	<i>Avgränsning och ansvarig styrelse/nämnd/bolag</i>	6	
4	Revisionskriterier	6	
5	Metod	6	
6	Resultat av granskningen	8	
6.1	<i>Inledning</i>	8	
6.1.1	Kommunstyrelse	8	
6.1.2	Nämnder	8	
6.1.3	Bolag	9	
6.2	<i>Mål och strategier för välfärdsteknik</i>	9	
6.2.1	Övergripande styrning av digitalisering och välfärdsteknik	9	
6.2.2	Strategiskt initiativ för socialtjänstens och äldreomsorgens digitalisering	10	
6.2.3	Mål och budget	11	
6.2.4	Verksamhetsplaner 2026	12	
6.2.5	Bedömning	13	
6.3	<i>Samordning och processer för införande av välfärdsteknik</i>	13	
6.3.1	Behovsanalyser och prioriteringar	14	
6.3.2	Bedömning	16	
6.4	<i>Utbildning och kompetens inom välfärdsteknik</i>	17	
6.4.1	Bedömning	18	
6.5	<i>Uppföljning och utvärdering</i>	18	
6.5.1	Uppföljning utifrån verksamhetsberättelse	18	
6.5.2	Uppföljning och utvärdering av införande av välfärdsteknik	18	
6.5.3	Bedömning	19	
6.6	<i>Jämförelser och statistisk avseende välfärdsteknik</i>	19	
6.6.1	Jämförelse med närliggande kommuner	23	
6.6.2	Samlad analys	23	
7	Samlad bedömning och förbättringsområden	24	

1 SAMMANFATTNING

Azets Revision & Rådgivning har av Stockholms stads revisionskontor fått i uppdrag att granska kommunens arbete med välfärdsteknik inom äldreomsorgen.

Syftet med granskningen är att bedöma om välfärdsteknik inom äldreomsorgen implementeras så att tekniken bidrar till en långsiktigt hållbar personalförsörjning inom äldreomsorgen.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att äldrenämnden, Farsta stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd inte har implementerat välfärdsteknik inom äldreomsorgen så att tekniken bidrar till en långsiktig hållbar personalförsörjning inom äldreomsorgen.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att granskningen visat att stadens arbete med digitalisering och välfärdsteknik inom äldreomsorgen tidigare har haft en avsaknad av en sammanhållen styrning. Uppdrag och ansvar mellan centrala funktioner och förvaltningar är inte tillräckligt samordnade vilket försvårar ett effektivt genomförande. Det finns ett beslutat kvalitetsprogram och en digitaliseringsplan för äldreomsorgen, dock beaktar inte dessa personalförsörjning eller potentiella effektiviseringsvinster som effekt av nyttjande av välfärdsteknik. Det saknas konkret planering för aktiviteter eller insatser i enlighet med de övergripande styrdokumentens inriktning och nämndernas verksamhetsplaner beskriver endast området översiktligt.

Vi noterar dock att äldrenämnden och socialnämnden har initierat ett gemensamt arbete för att etablera portföljstyrning som struktur för ökad samordning av äldreomsorgens och socialtjänstens digitalisering där välfärdsteknik ingår. Det finns en strategisk styrgrupp med underliggande styrgrupper för fem samverkansområden, däribland välfärdsteknik. Äldrenämnden, kommunstyrelsen och samtliga stadsdelsnämnder är involverade i arbetet. Strategi Portfölj för socialtjänstens digitalisering, fastställdes av den strategiska styrgruppen i mars 2026. Målet enligt strategin är att skapa systematik i behovsanalys, prioritering, beslut, finansiering, planering och operativt arbete över nämndernas organisatoriska gränser.

Vid tidpunkten för granskningen handlar samverkan i hög grad fortfarande om att formera arbetet och vi har i granskningen kunnat konstatera att dessa moment inte är etablerade så att det finns en strukturerad process från behovsanalys till uppföljning av nyttor, vilket begränsar möjligheterna att systematiskt utvärdera effekter av digitaliseringsinsatser. Vidare konstaterar vi att utbildningsinsatser för vare sig medarbetare eller brukare genomförs på ett systematiskt sätt.

Slutligen visar statistiken att staden ligger efter jämförbara kommuner när det gäller breddinförande av välfärdsteknik samt att pilotverksamhet har genomförts i begränsad omfattning.

Nedan redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.

Nej Endast delvis I allt väsentligt Ja 	
Revisionsfråga	Bedömning
Finns det en tydlig målsättning och strategier för att implementera välfärdsteknik på ett sätt som minskar personalbehovet eller möjliggör en mer effektiv användning av personalresurser, samtidigt som de äldres behov möts?	Nej
Finns det en etablerad och välfungerande process för att samordna arbetet med välfärdsteknik mellan berörda nämnder? Avseende bl.a. behovsanalys, prioritering, nyttokalkyler, riskanalyser, planering, finansiering, operativt arbete och utvärdering.	Nej
Finns det en plan för att kontinuerligt utbilda och stödja medarbetare, brukare och andra berörda i att använda tillgänglig välfärdsteknik?	Nej
Sker det en systematisk uppföljning och utvärdering av införd välfärdsteknik, som omfattar både ekonomiskt utfall, brukarnöjdhet och påverkan på arbetsmiljö? Samordnas den mellan stadsdelarna och en stadsövergripande analys?	Nej

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten. De förbättringsområden som vi identifierat presenteras i avsnitt sju.

2 BAKGRUND

Azets Revision & Rådgivning har av Stockholms stads revisionskontor fått i uppdrag att granska kommunens arbete med välfärdsteknik inom äldreomsorgen.

Välfärdsteknik inom äldreomsorgen utgör ett strategiskt verktyg för att möta de demografiska förändringar som medför ett växande behov av omsorgsinsatser samtidigt som tillgången på personal minskar. Genom att integrera teknik som stöd för både omsorgstagare och personal kan verksamheter stärka sin långsiktiga personalförsörjning, öka effektiviteten och säkerställa en hög och jämlik kvalitet i omsorgens utförande. Ur ett personalförsörjningsperspektiv innebär välfärdsteknik att verksamheter kan hantera ett växande omsorgsbehov trots begränsad rekryteringsbas. Genom att effektivisera arbetsprocesser och minska belastande moment.

Implementeringen av välfärdsteknik kräver dock ett systematiskt och långsiktigt arbetssätt. Detta innefattar behovsanalyser, användarvänlig design, teknisk support, samt kontinuerlig utbildning och kompetensutveckling för personalen samt brukare. Etiska och juridiska aspekter såsom integritet, dataskydd och den enskildes rätt till information och samtycke är andra aspekter som måste säkerställas.

Sammanfattningsvis har välfärdsteknik potential att stärka äldreomsorgens kapacitet, effektivitet och främja en god arbetsmiljö. När tekniken införs på ett strukturerat, personcentrerat och ansvarsfullt sätt kan den bidra både till en långsiktigt hållbar personalförsörjning där mänsklig omsorg får större utrymme för kommunens brukare. Med rätt teknik som är rätt introducerad kan välfärdsteknik bidra till ökad självständighet för medborgare och brukare samt även bidra till stödjande och förebyggande insatser. Perspektiv som är väsentliga delar i nya socialtjänstlagen.

3 SYFTE, REVISIONSFRÅGOR OCH AVGRÄNSNING

Syftet med granskningen är att bedöma om välfärdsteknik inom äldreomsorgen implementeras så att tekniken bidrar till en långsiktigt hållbar personalförsörjning inom äldreomsorgen

Granskningen har omfattat följande revisionsfrågor:

- Finns det en tydlig målsättning och strategier för att implementera välfärdsteknik på ett sätt som minskar personalbehovet eller möjliggör en mer effektiv användning av personalresurser, samtidigt som de äldres behov möts?
- Finns det en etablerad och välfungerande process för att samordna arbetet med välfärdsteknik mellan berörda nämnder? Avseende bl.a. behovsanalys, prioritering, nyttokalkyler, riskanalyser, planering, finansiering, operativt arbete och utvärdering.
- Finns det en plan för att kontinuerligt utbilda och stödja medarbetare, brukare och andra berörda i att använda tillgänglig välfärdsteknik?

- Sker det en systematisk uppföljning och utvärdering av införd välfärdsteknik, som omfattar både ekonomiskt utfall, brukarnöjdhet och påverkan på arbetsmiljö? Samordnas den mellan stadsdelarna och en stadsövergripande analys?

3.1 AVGRÄNSNING OCH ANSVARIG STYRELSE/NÄMND/BOLAG

Granskningen avgränsas till kommunstyrelsen, äldrenämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Kungsholmen stadsdelsnämnd och Micasa Fastigheter i Stockholm AB.

Granskningen är avgränsad till välfärdsteknik som används inom äldreomsorg i kommunal regi. Vidare fokuserar granskningen på välfärdsteknik som kan bidra till bättre förutsättningar för personalförsörjning inom äldreomsorgen; inte teknik huvudsakligen avsedd för att stimulera välbefinnande eller fysisk aktivitet hos den enskilde.

4 REVISIONSKRITERIER

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- Stockholms stads budget för 2026 med inriktning för 2027–2028.
- Stockholms stads kvalitetsprogram (beslut av kommunfullmäktige 2022-02-21)
- Strategi för en äldrevänlig stad (beslut av kommunfullmäktige 2018-05-28) med tillhörande handlingsplan (beslut av kommunfullmäktige 2021-05-03).
- Socialtjänstlag (2025:400), i synnerhet 5 kap. (verksamhetens kvalitet) och 10 kap. (insatser till enskilda).
- SOSFS 2011:9 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

5 METOD

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av exempelvis reglementen, mål och budget 2026, digitaliseringsplanen inom äldreomsorgen, verksamhetsplaner för äldrenämnden och stadsdelsnämnderna, verksamhetsberättelser, Strategisk initiativ för socialtjänstens digitalisering (inriktningsbeslut) och portföljstrategi för socialtjänstens digitalisering.
- Intervjuer har genomförts med äldreförvaltningen (avdelningschef för digitalisering och IT, portföljsamordnare för socialtjänstens digitalisering, enhetschef för larmmottagning samt enhetschef för utveckling och support), Farsta stadsdelsförvaltning (avdelningschef för äldreomsorgen, enhetschef för förebyggande enheter, enhetschef för Farsta norra hemtjänst samt IT-strategi), Kungsholmens stadsdelsförvaltning (avdelningschef för äldreomsorgen, verksamhetsutvecklare inom äldreomsorgen samt

informationssäkerhetssamordnare), Micasa AB (utredare vid fastighetsutvecklingsavdelningen, IT-strateg och teknikområdesansvarig för kommunikationsteknik) samt stadsledningskontoret (IT-direktör, enhetschef för inköp och enhetschef för gemensam IT).

- En del i metoden har varit att göra en substansgranskning. Syftet var att verifiera följsamhet till internt beslutade rutiner och processer vid införande av välfärdsteknik. Då granskningens resultat visar att arbetet med välfärdsteknik är i en uppstarts- och etableringsfas, vilket i sin tur innebär att underlag saknas, så har det inte varit relevant att göra någon substansgranskning.
- Som komplement till metoden har en statistisk jämförelse gjorts gällande införande av välfärdsteknik i landets kommuner. Statistiken är hämtad från Socialstyrelsens rapport "E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna 2025". Statistiken baseras på enkät gjord av E-hälsomyndigheten och data presenteras i den öppna databasen Kolada. Resultatet för Stockholms stad ställs mot statistiskt jämförbara kommuner, vilka i underlaget utgörs av Göteborgs stad, Malmö stad, Örebro kommun, Uppsala kommun och Linköpings kommun.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Samtliga intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska innehållet i rapporten.

6 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

6.1 INLEDNING

I enlighet med granskningens avgränsning beskriver vi inledningsvis de revisionsobjekt som iakttagelser och bedömningar avser.

6.1.1 Kommunstyrelse

Av kommunstyrelsens reglemente¹ framgår att styrelsen ska:

1. ansvara för att leda, strategiskt utveckla och samordna stadens gemensamma it- och digitaliseringsfrågor
2. vara systemägare för vissa stadsövergripande system

Av intervjuer med stadsledningskontoret framgår att avdelningen för it och digitalisering ansvarar för den gemensamma IT som inte stödjer specifika verksamhetsprocesser, utan i stället avser plattformar och infrastruktur. Vidare ansvarar stadsledningskontoret för de avtal med externa avtalsparter, som möjliggör beställning av IT-tjänster för samtliga stadens verksamheter. De tjänster som ingår i dessa avtal är beslutade av kommunfullmäktige.

Stadsledningskontoret har inte någon direkt involvering i arbetet med välfärdsteknik för äldreomsorgens verksamheter.

6.1.2 Nämnder

Äldrenämndens reglemente² fastställer att nämnden har det övergripande ansvaret för kommunövergripande frågor som rör äldreomsorgen i Stockholms stad. Det innebär att nämnden ansvarar för samordning, utveckling och uppföljning av äldreomsorgen på stadsnivå. Äldrenämnden har en strategisk och sammanhållande roll för att säkerställa kvalitet och likvärdighet i hela staden. Inom äldreförvaltningen finns en särskild avdelning för digitalisering och IT, med uppdrag att samordna och driva frågor som rör digitalisering inom äldreomsorgen.

Av stadsdelsnämnderna reglemente³ framgår att stadsdelsnämnderna ansvarar för att leda och genomföra socialtjänstens och den kommunala hälso- och sjukvårdens verksamhet inom respektive geografiskt område. Deras arbete ska utgå från en helhetssyn och god kännedom om lokala förhållanden.

Skillnaden mellan nämnderna ligger därmed främst i ansvarsnivå och uppdrag: stadsdelsnämnderna ansvarar för den operativa verksamheten och den lokala servicen, inklusive äldreomsorgen, medan äldrenämnden är en facknämnd med ett stadsgemensamt, strategiskt ansvar för äldreomsorgens kvalitet, utveckling och långsiktiga inriktning.

¹ Kommunfullmäktiges beslut den 22 april 2024, § 15

² Kommunfullmäktiges beslut den 22 april 2024, § 15

³ Kommunfullmäktiges beslut den 22 april 2024, § 15

6.1.3 Bolag

Ägardirektiv för Micasa Fastigheter i Stockholm AB, ingår som del i stadens beslutade Mål och budget 2026⁴. Bolaget ansvarar för att tillhandahålla och skapa fler välskötta, trygga och tillgängliga bostäder till stadens äldre och personer med funktionsnedsättning samt till stadens prioriterade grupper. Bolaget ska delta i stadens samordnade äldreboendeplanering och uppföra särskilda boendeplatser för att möta behovet hos den åldrande befolkningen.

Ägardirektivet anger inga särskilda krav eller förväntningar inom digitalisering eller välfärdsteknik.

I *Micasa Fastigheters ramprogram för nyproduktion av seniorbostäder*⁵ framgår att kommunfullmäktige i maj 2021 beslutade om en handlingsplan för en äldrevänlig stad. Handlingsplanen ska bidra till en gemensam målbild för stadens verksamheter och stärka Stockholms attraktivitet som boende- och livsmiljö för äldre. Ramprogrammet utgör en del av detta arbete. Vidare framgår i *Micasas ramprogram för nyproduktion av vård och omsorgsboende*⁶ att teknik kan bidra till ökad säkerhet, aktivitet, delaktighet och integritet för de boende och effektivare och säkrare arbetsmetoder för personalen. Tekniken kan underlätta vid olika moment kring personlig hygien, stödja säkerhet med olika larm, sensorer och lås. Det finns även teknik för mer meningsfull vardag och aktiviteter. Micasa drar in nät för bredband baserad på fiberoptik i all nybyggnad, både till enskilda lägenheter och till gemensamhetslokaler.

Micasa säkerställer i alla nyproduktionsprojekt indragen fiberoptik både i enskilda lägenheter och i gemensamma utrymmen, för att möjliggöra digital teknik och IT-lösningar. I all nybyggnation installeras därför fiberbaserat bredband till både lägenheter och gemensamhetslokaler. Fiber ger snabbt internet och skapar förutsättningar för framtida tjänster som kräver stabil bredbandsuppkoppling. Det är därefter upp till hyresgästen att beställa de fibertjänster de önskar. Av intervjuer framgår även att Micasa även installerat fiber i alla befintliga fastigheter som är avsedda för målgrupper inom äldreomsorgen.

6.2 MÅL OCH STRATEGIER FÖR VÄLFÄRDSTEKNIK

6.2.1 Övergripande styrning av digitalisering och välfärdsteknik

Stockholms stad behöver öka takten i digitaliseringen för att möta den nya socialtjänstlagen och de växande samhällsutmaningarna, vilket bland annat lyfts i stadens kvalitetsprogram⁷.

Äldrenämnden har beslutat om en stadsövergripande digitaliseringsplan⁸ inom äldreomsorgen i Stockholms stad. Digitaliseringsplanen är ett stödjande underlag för politiska beslut och prioriteringar. I digitaliseringsplanen anges målområdena för

⁴ Kommunfullmäktige beslut den 19 november § 5

⁵ 2021-04-05

⁶ 2022-08-16

⁷ Beslut av kommunfullmäktige 2022-02-21

⁸ Beslut av äldrenämnden 2024-11-26

äldreomsorgens digitala utveckling, vilka är trygghet, värdighet, självständighet och självbestämmande. Digitaliseringsplanen lyfter ett antal prioriterade områden för äldreomsorgens fortsatta utveckling där vi noterar att trygghetsskapande teknik inom särskilt och ordinärt boende är ett av dessa områden. Även trygghetslarm och digitala inköp ingår som områden.

I digitaliseringsplanen beskrivs att äldreförvaltningen och socialförvaltningen har initierat ett gemensamt arbete för att ta fram en struktur för ökad samstyrning av äldreomsorgens och socialtjänstens digitaliseringsutveckling. Målet är bland annat att skapa systematik i behovsfångst, prioritering, beslut, finansiering, planering och operativt arbete över organisatoriska gränser (se avsnitt 6.2.3). Äldreomsorgens arbetsformer med en digitaliseringsplan och tillhörande beredande och styrande forum kan komma att justeras för att gå i takt med utvecklingen av äldreomsorgens och socialtjänstens gemensamma digitaliseringsutveckling och för att säkra en sammanhållen digitaliseringsutveckling med gemensamma lösningar och en effektiv styrning för stadens äldreomsorg och socialtjänst.

Av intervjuer framgår att digitaliseringsplanen inte längre är styrande utan delar av innehållet har arbetats in i det pågående utvecklingsarbetet som beskrivs nedan, se avsnitt 6.2.2.

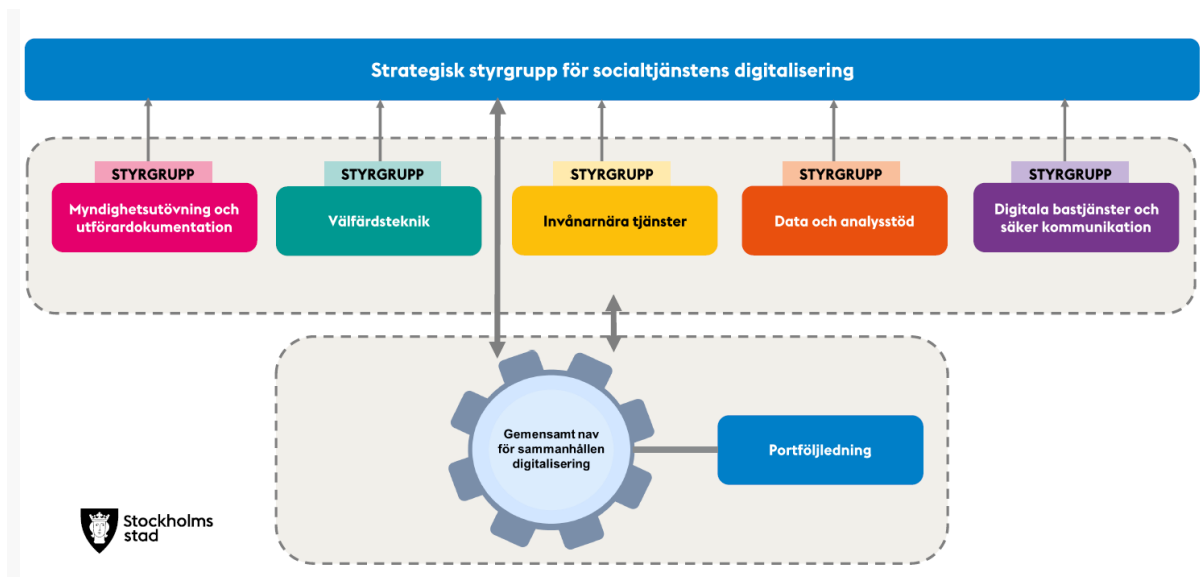
6.2.2 Strategiskt initiativ för socialtjänstens och äldreomsorgens digitalisering

Våren 2024 genomfördes en förstudie för att identifiera former för en mer strukturerad samordning för äldreomsorgens och socialtjänstens arbete med digitalisering. Förstudien förankrades i flera chefsforum för stadsdelsförvaltningarna, fackförvaltningar och närmast berörda chefer på stadsledningskontoret. Med utgångspunkt från förstudien föreslogs ett strategiskt initiativ för digitalisering. Vi har i granskningen erhållit underlag som beskriver förslag till inriktningsbeslut ”Strategiskt initiativ för socialtjänstens och äldreomsorgens digitalisering”⁹.

Äldreförvaltningen och socialförvaltningen har därmed initierat ett gemensamt arbete för att ta fram en struktur för ökad samstyrning av äldreomsorgens och socialtjänstens digitaliseringsutveckling. Arbetet sker i nära samarbete med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna. Målet är bland annat att skapa systematik i behovsfångst, prioritering, beslut, finansiering, planering och operativt arbete över organisatoriska gränser. Fokus enligt inriktningsbeslutet var bland annat att bygga upp en samverkansstruktur med samlat och centralt placerat nav. Att genomföra gemensamma utvecklingsinitiativ samt etablera kanaler för kommunikation och informationsdelning.

En del av initiativet var att införa portföljstyrning för socialtjänstens samlade digitalisering. Portföljen bygger på metod och styrlogik från stadens beslutade styr- och samverkansmodell pm3. Organiseringen beskrivs översiktligt i bild på nästa sida.

⁹ Upprättat inom socialförvaltningen och äldreomsorgsförvaltningen, daterat 2024-12-04.

Den 12 mars 2026 antog den strategiska styrgruppen Strategi Portföljstyrning för socialtjänstens digitalisering. Strategin uppges uttrycka en viljeinriktning för omställning till framtidens socialtjänst genom digitalisering. Den innehåller vision, mål och styrande principer. Av strategin framgår mål och delmål som anger vad portföljen ska uppnå på övergripande nivå. Av intervjuerna framgår att det ännu inte har fastställts hur målen ska följas upp och utvärderas, men avsikten är att målen ska redovisas och utvärderas årligen. Av strategin framgår att det sedan ska konkretiseras i mätbara mål per samverkansområde och på portföljövergripande nivå på kort, medel och lång sikt (1, 3 och 5 år).

Inom portföljen finns fem samverkansområden:

- Myndighetsutövning och utförardokumentation
- Välfärdsteknik
- invånarnära tjänster
- Data och analysstöd
- Digitala bastjänster och säker kommunikation

6.2.3 Mål och budget

I Socialnämndens och äldre- och våldshälsömdens budgetunderlag för 2025–2027 bekräftas behovet, där vikten av mer samordnade strukturer för digitalisering samt ett stärkt fokus på effektivisering och innovation framhålls.

Av mål och budget 2026 framgår att äldre- och våldshälsömden tillsammans med socialnämnden ska leda utvecklingen av ny teknik och nya arbetssätt inom socialtjänsten. Digitalisering, innovationer och välfärdsteknik lyfts fram som centrala för framtida kvalitet, kostnadseffektivitet och förbättrade stödinsatser för den enskilde. Nämnderna ska även, tillsammans med stadsdelsnämnderna, fortsätta det gemensamma portföljarbetet och ansvara för utvecklingen av stadens sociala system samt säkerställa framtida process- och systembehov. Vidare framgår också att socialnämnden och äldre- och våldshälsömden ska utreda och föreslå en finansieringsmodell för befintliga och kommande gemensamma digitala lösningar

och digital infrastruktur. Stadsdelsnämnderna ska fortsätta att bidra till utveckling och digitalisering genom att delta i det portföljarbete som socialnämnden och äldrenämnden har initierat. Intervjuade uppger att stadsdelsnämnderna bidrar genom deltagande i olika styrgrupper och referensgrupper som äldrenämnden startat för portföljarbetet samt internt arbete för att bygga upp PM3 portfölj. Arbetet ska utgå från omsorgstagarens behov, integritet och önskemål, och en sammanhållen digitaliseringsutveckling med gemensamma lösningar är prioriterad.

Av intervjuerna framgår att stadsdelarna i hög grad utgår från äldreförvaltningens digitaliseringsplan och stadens budget, och att de inte har utvecklat egna lokala mål eller styrdokument inom området. Detta är ett medvetet val, då ansvaret för den övergripande digitaliseringsutvecklingen ligger centralt. Intervjuerna visar också att det inte finns någon uppfattning om att stadsdelsförvaltningarna har ett uppdrag att minska personalbehovet genom införandet av välfärdsteknik. Välfärdstekniken lyfts främst som ett verktyg för att möta brukare och boendens behov.

6.2.4 Verksamhetsplaner 2026

Äldrenämnden

Av verksamhetsplanen för 2026¹⁰ framgår inga specifika mål riktade mot välfärdsteknik.

I äldrenämndens verksamhetsplan 2026 framgår ett nämndmål som lyder ”*Äldrenämnden stöttar och bidrar i stadsdelsnämndernas utvecklingsarbete med digitalisering inom äldreomsorgen*”. Till målet framgår att nämnden ska kraftsamla och arbeta gemensamt i utveckling, införande och förvaltning av digitala lösningar och därmed skapa förutsättningar för att möta verksamheternas behov av nya arbetssätt samt möta stockholmarnas förväntningar på digitala alternativ.

Farsta stadsdelsnämnd

Av verksamhetsplanen för 2026¹¹ framgår inga specifika mål riktade mot välfärdsteknik.

Däremot betonas att nämnden, i linje med stadens budget och styrning, ska prioritera gemensamma lösningar och fortsatt vara en aktiv part i stadsgemensamma digitaliseringsprojekt. Under 2026 avser nämnden att vidareutveckla den lokala portföljorganisationen för att bättre kunna möta digitaliseringsutvecklingen och säkerställa ett effektivt mottagande av centrala digitaliseringsinitiativ och tjänster. Nämnden ska även utforska möjligheter och begränsningar kopplade till användningen av AI i verksamheterna, med särskilt fokus på att minska administrativ belastning. Vidare framgår att arbetet med att utveckla den digitala arbetsplatsen fortsätter, bland annat genom att tillhandahålla fler verktyg, öka användningen av befintliga system och erbjuda kompetenshögjande insatser.

Av intervjuer bekräftas att Farsta inte har några lokala styrdokument, mål eller strategier för välfärdsteknik inom äldreomsorgen.

¹⁰ Äldrenämnden 2025-12-01

¹¹ Farsta stadsdelsnämnd 2026-01-02

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Av verksamhetsplanen för 2026¹² framgår inga specifika mål riktade mot välfärdsteknik.

Det beskrivs dock att det osäkra omvärldsläget, med fortsatt hög arbetslöshet, förändrade befolkningsprognoser och strama budgetramar, innebär stora utmaningar även för 2026, vilket kräver samarbete, effektivisering och innovation. Digitalisering kan öka tillgängligheten men också skapa hinder för exempelvis hemlösa, äldre och personer med funktionsnedsättning. Arbetet med inkluderande digitalisering och nya arbetssätt fortsätter därför under 2026.

Av intervjuer bekräftas att Kungsholmen inte har några lokala styrdokument, mål eller strategier för välfärdsteknik inom äldreomsorgen.

6.2.5 Bedömning

Vår bedömning är att äldrenämnden, Farsta stadsdelsnämnd och Kungsholmen stadsdelsnämnd **inte** har en tydlig målsättning och strategier för att implementera välfärdsteknik på ett sätt som minskar personalbehovet eller möjliggör en mer effektiv användning av personalresurser, samtidigt som de äldre behov möts.

Vi baserar vår bedömning på att det saknas dokumenterade och konkreta målsättningar och strategier för implementering av välfärdsteknik. Det finns vissa övergripande strategier och planer som beskriver en ambition att öka digitaliseringen inom äldreomsorgen, exempelvis genom kvalitetsprogrammet, digitaliseringsplanen och den nyligen beslutade Strategin för portföljstyrning av socialtjänstens digitalisering. Arbetet utifrån denna är dock i en uppstartsfas och det går därigenom inte att bedöma effekten av strategin vid tid för granskningen. Verksamhetsplaner för 2026 beskriver endast översiktligt det pågående arbetet med fokus på samordning utifrån mål och budget och strategiska initiativet som beslutats på tjänstepersonsnivå.

6.3 SAMORDNING OCH PROCESSER FÖR INFÖRANDE AV VÄLFÄRDSTEKNIK

Av intervjuer framgår att arbetet med portföljstyrningen och det strategiska initiativet för en sammanhållen digitalisering inom socialtjänsten påbörjades hösten 2025 (se avsnitt 6.2). Det framförs därmed att arbetet med att etablera en sammanhållen och strukturerad process för samordning av välfärdsteknik är under utveckling.

Arbetet har precis startats upp med styrgrupper och samverkansområden, och mycket av arbetet handlar i nuläget om att sätta formerna. Styrgrupperna inom samverkansområdena har endast träffats ett fåtal gånger vid tid för granskningen. Äldreförvaltningen beskriver att portföljen ännu inte är fullt öppnad för nya initiativ, eftersom fokus i nuläget ligger på att hantera redan pågående uppdrag och budgetstyrda aktiviteter. Inom samverkansområde Välfärdsteknik pågår ett stadsövergripande projekt som ska upphandla och införa en central

¹² Kungsholmens stadsdelsnämnd 2026-01-05

hantering av trygghetslarm och trygghetsskapande teknik inom särskilt boende, med projektnamnet Lisbet. Projektet omfattar upphandling, införande och förvaltningsetablering. Inom ramen för projektet etableras en central och enhetlig lösning för trygghetslarm och trygghetsskapande teknik samt ett centralt samordnat stöd till stadsdelsnämnderna. Utöver det har styrgrupp välfärdsteknik beslutat om ett uppdragsdirektiv för att starta en pilot för digital tillsyn inom hemtjänsten ordinärt boende i Farsta stadsdelsnämnd med mål om att breddinföra detta i staden.

Vidare pågår ett löpande arbete med att förvalta trygghetslarm i ordinärt boende samt nyckelfri hemtjänst.

Av intervjuer med Kungsholmen framgår även att förvaltningen har infört digitala inköp under 2022. Kungsholmen har under en längre tid varit den enda stadsdelen som arbetat enligt detta arbetssätt. Flera andra stadsdelar har nu antingen påbörjat egna upphandlingar av leverantörer eller valt att följa SKR:s rekommendationer.

Av intervjuerna framgår att varje samverkansområde leds av 1–3 digitaliseringsledare. Samverkansgrupperna har dessutom egna styrgrupper där avdelningschefer från samtliga stadsdelar ingår i någon av styrgrupperna. Vidare framgår att det finns ett gemensamt nav som samlar resurser och ansvarar för portföljövergripande frågor och koordinering. Den strategiska styrgruppen består av biträdande statsdirektör, direktörer från stadsdelsförvaltningarna, äldreförvaltningen och socialförvaltningen samt stadens IT-direktör och kommunikationsdirektör.

Av intervjuerna med stadsdelsnämnderna framgår att deras nuvarande involvering i portföljen är begränsad. Som tidigare nämnt deltar avdelningschefer i styrgrupper, men dessa möten har skett i liten omfattning. Av intervjuer framgår att det pågår ett arbete tillsammans med stadsdelsförvaltningarna för att tydliggöra stadsdelsförvaltningarnas roll och involvering i portföljen. Detta arbete förväntas vara klart hösten 2026.

Stadsdelsförvaltningarna uttrycker en tydlig förväntan på att portföljen ska ta en mer aktiv roll i att samordna och harmonisera arbetet utifrån pm3-modellen. Stadsdelarna betonar särskilt behovet av stöd inom IT och upphandling av välfärdsteknik, områden där de saknar egna resurser. Vidare efterfrågas tydligare normering inom informationssäkerhet och dataskydd, så att varje stadsdel inte behöver tolka krav, ramavtal och leverantörsförutsättningar på egen hand.

6.3.1 Behovsanalyser och prioriteringar

Äldrenämnden

Av intervjuer med äldreförvaltningen framgår att arbetet med behovsanalyser och prioritering av initiativ i dagsläget saknar en fullt utvecklad och systematiserad metodik. En prioriteringsmodell håller för närvarande på att tas fram med syfte att skapa en mer enhetlig hantering av inkomna initiativ. Modellen avses väga in faktorer såsom lagkrav, nyttorealiserings, resursåtgång och organisatoriska förutsättningar. Arbetet befinner sig dock

i ett tidigt skede, modellen är ännu inte färdigställd och används därför inte som ett etablerat besluts- och prioriteringsstöd.

Förvaltningen beskriver ett tydligt behov av att utveckla en struktur för att ta emot och värdera initiativ från verksamheterna. Detta omfattar både prioriteringar inom respektive samverkansområde och avvägningar mellan olika områden, i relation till styrgruppens uppdrag och givna budgetramar. I nuläget styrs prioriteringarna i hög grad av tilldelade resurser i budget, vilket innebär att utrymmet för att lyfta fram nya initiativ är begränsat.

Av intervjuerna med äldreförvaltningen framgår att förvaltningen inte arbetar utifrån en etablerad och systematisk modell för nyttoberäkningar inför nya initiativ. Det förekommer att nyttor bedöms i vissa enskilda fall, men arbetet sker inte strukturerat eller enligt en gemensam metod. Vidare framkommer att införanden i regel har ett övergripande syfte, men att det inte ställs tydliga krav på dokumenterade nyttor eller kvalitetsunderlag.

Stadsdelsnämnderna

Av intervjuer med stadsdelsförvaltningarna framgår att det i nuläget saknas en strukturerad process för att systematiskt fånga upp och omhänderta verksamheternas behov av välfärdsteknik. Arbetet är i hög grad beroende av enskilda enhetschefer och vissa nyckelfunktioner, exempelvis it-strateger eller verksamhetsutvecklarens engagemang och deras möjligheter att identifiera behov i verksamheten. De exempel som lyfts är främst att tjänstepersoner genom omvärldsbevakning eller dialog med andra kommuners äldreomsorgsverksamhet får idéer om lämpliga digitala lösningar.

Det finns en uppfattning hos intervjuade att stadens storlek och komplexitet utgör ett hinder för att bedriva ett effektivt digitaliseringsarbete vilket resulterat i uppfattningen att staden ligger långt efter andra kommuner både gällande system och digitala stöd i verksamheten men även inom välfärdsteknik. Detta som en risk utifrån att vara en attraktiv och modern arbetsgivare.

Stadsdelsförvaltningarna upplever att de har begränsade möjligheter att själva driva arbetet med välfärdsteknik. De begränsningar som lyfts är brist på resurser och att inte ha rådighet över it. Detta uppges begränsa stadsdelsförvaltningarnas möjligheter att i större skala driva arbetet. En annan utmaning som nämns är att kunna tolka och tillämpa relevanta regelverk, exempelvis kring upphandling, informationssäkerhet och dataskydd. Intervjuerna visar att dessa områden upplevs som komplexa och att förvaltningarna saknar tillräckliga resurser och stöd för att hantera dem på ett ändamålsenligt sätt.

Ett ytterligare hinder som lyfts är att staden ingått i ett nytt systemtjänsteavtal inom vilket tjänster som drift, förvaltning och utveckling av system ingår. Det innebär att staden har ett antal centralt avtalade områden som förvaltningarna kan avropa tjänster från. Om de tjänster som efterfrågas saknas så behöver en bedömning göras om dessa ska läggas till eller om det behöver genomföras en ny upphandling. Intervjuade från stadsdelsförvaltningarna uppfattar att nuvarande tjänsteavtal utgår från högt ställda säkerhetskrav vilket i praktiken har lett till att tjänster och applikationer som de ser behov av inte godkänns eller där de juridiska eller säkerhetsmässiga aspekterna inte kan tillgodoses.

Intervjuade från stadsledningskontoret bekräftar hållningen kring säkerhetskrav men menar att dessa utgår från lagkrav och praxis som inte är förhandlingsbara.

Stadsdelsförvaltningarna har förståelse för detta men efterfrågar stöd från stadsledningskontorets avdelning för it och digitalisering för att hantera detta i relation till de behov som finns om implementeringar.

Vad gäller förutsättningar till fiberinfrastruktur i de fastigheter som Micasa tillhandahåller inom äldreomsorgen så är intervjuuppgifter i granskningen samstämmiga. Det föreligger inte några hinder som påverkar möjligheterna att införa eller tillhandahålla välfärdsteknik inom särskilt boende. Samtliga befintliga fastigheter har de rätta förutsättningarna och det ingår som dokumenterade krav i rutiner för nybyggnation. Intervjuade framhåller dock att Micasas uppdrag endast sträcker sig till själva infrastrukturen för att tillhandahålla fiber. Det finns flera kommunala bolag som är involverade i frågeställningar, däribland nämns Stokab och S:t Erik kommunikation AB.

Intervjuade beskriver dock att det ur ett juridiskt och ekonomiskt perspektiv pågår dialog och utredning för hur staden kan och får tillhandahålla fiberanslutning för personer inom ordinärt boende som får beviljade insatser där detta skulle behövas för att nyttja tjänster.

6.3.2 Bedömning

Vår bedömning är att det **endast delvis** finns en etablerad och välfungerande process för att samordna arbetet med välfärdsteknik mellan berörda nämnder men att det **saknas** processer och strukturer för arbetet med behovsanalys, prioritering, nyttokalkyler, riskanalyser, planering, finansiering, operativt arbete och utvärdering.

Vi bedömer att det **i allt väsentligt** finns samordningsformer mellan nämnderna och Micasa AB.

Med grund i budgetuppdrag till nämnderna har portföljstyrning etablerats och Strategi Portföljstyrning för socialtjänstens digitalisering beslutats. Vi ser att denna beskriver delar som i nuläget saknas för att arbetet med välfärdsteknik ska utgå från behovsanalys, prioritering, värdering av nyttor och utvärdering av effekter som införanden förväntas leda till. Arbetet är i ett inledande skede och flera delar är inte på plats ännu då strategin nyligen beslutats. I avsaknad av en strukturerad process saknas förutsättningar för en likvärdig uppföljning och utvärdering av digitaliseringsinsatserna. För att kunna mäta effektivitets-, produktivitets- och/eller kvalitetsvinster i digitaliseringsprojekt, är det av vikt att dessa genomförs systematiskt, med dokumenterade underlag samt att man i en behovsanalys uppskattat och värderat effekter och nyttor med genomförandet.

Granskningen visar att arbetet tidigare har försvårats av att samverkan inom staden i hög grad sker utifrån ett stuprörstänk med bristande samsyn och lösningsorientering. De organisatoriska funktioner som är involverade i utvecklingen av digitalisering och välfärdsteknik har uppdrag som inte är samordnade på ett sätt som driver arbetet framåt.

Detta innebär att ansvar och roller är otydliga, samtidigt som nödvändiga gränssnitt mellan förvaltningar och centrala funktioner inte fungerar effektivt. Sammantaget leder detta till att varje enskild aktör saknar tillräckligt mandat eller förutsättningar att ta ett helhetsansvar. Det i sin tur skapar praktiska hinder för att utveckla, införa och förvalta välfärdsteknik på lokal nivå.

Granskningen visar att samordning som möjliggör nyttjande av välfärdsteknik i stadens boenden för äldre fungerar mellan nämnderna och Micasa AB.

6.4 UTBILDNING OCH KOMPETENS INOM VÄLFÄRDSTEKNIK

Av intervjuerna framgår att det saknas en sammanhållen och kontinuerlig plan för att utbilda medarbetare inom välfärdsteknik.

Det finns stadsövergripande medlemskap som ger medarbetare tillgång till digitala utbildningar som tillhandahålls av Sveriges kommuner och regioner samt Adda. Det är dock ingen av de intervjuade som beskrivit att detta är något som genomförts med regelbundenhet eller systematik.

Utbildningsinsatser genomförs i huvudsak i samband med införandet av specifika projekt eller tekniska lösningar, i syfte att säkerställa att personalen kan använda den aktuella tekniken på ett korrekt och säkert sätt. Exempelvis genomfördes riktade utbildningar vid införandet av nyckelfri hemtjänst för att säkerställa att medarbetarna förstod hur låssystemet fungerade och hur det skulle hanteras i det dagliga arbetet. Av intervjuer framgår även att utbildning av nya utförare och stöd i frågor kopplade till nyckelfri hemtjänst bedrivs löpande inom det verksamhetsnära stödet. Utöver dessa projektbundna insatser finns det dock inga strukturerade utbildningsplaner som syftar till att stärka den digitala kompetensen eller den övergripande digitala mognaden inom verksamheterna. Det framkommer att ansvaret för omvärldsbevakning och kompetensutveckling i stor utsträckning ligger på enskilda chefer och medarbetare, snarare än att vara en del av ett samlat och strategiskt kompetensförsörjningsarbete.

Kungsholmens stadsdelsförvaltning har, enligt intervjuade, planerat en utbildning inom digitalisering för chefer inom äldreomsorgen under våren. Utbildningen genomförs inom ramen för förvaltningens medlemskap i SKR:s kompetenscentrum för välfärdsteknik. Innehållet fokuserar på att förankra vad digitalisering och välfärdsteknik innebär. Vidare framgår av intervjuer att förvaltningen har skapat en bank med inspelade utbildningar i grundläggande datakunskap för medarbetare inom äldreomsorgen som erbjudits till verksamheterna.

Vidare framgår att brukare kan få stöd i att använda digital teknik. Enligt intervjuerna finns det inom varje stadsdelsförvaltning digitala stödjare som riktar sig till personer över 68 år. Brukare har rätt till upp till sex timmars stöd per år. Stödet omfattar hjälp med enklare IT-frågor, exempelvis att ladda ner appar, ringa och skicka meddelanden, använda e-post, genomföra videosamtal, använda internet för film och musik, hitta funktioner på mobil, surfplatta eller dator samt att använda mobilt BankID. Stödet har ännu inte varit inriktat på att inspirera eller motivera brukare eller boende till att nyttja välfärdsteknik.

6.4.1 Bedömning

Vår bedömning är att äldregruppen, Farsta stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd inte har en plan för att kontinuerligt utbilda och stödja medarbetare, brukare och andra berörda i att använda tillgänglig välfärdsteknik.

Vi grundar vår bedömning på att det saknas en plan för att kontinuerligt utbilda och stödja medarbetare och brukare i användningen av tillgänglig välfärdsteknik. Det finns exempel på utbildningsinsatser som genomförts men vi bedömer att detta inte är en del i ett strukturerat arbete i syfte att öka användningen av välfärdsteknik mer generellt.

6.5 UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

6.5.1 Uppföljning utifrån verksamhetsberättelse

Av digitaliseringsplanen framgår att uppföljning av planens prioriterade områden genomförs årligen och redovisas till äldregruppen inom ramen för ordinarie uppföljning, bland annat genom tertiärrapporter och verksamhetsberättelse.

I verksamhetsberättelsen för äldregruppen¹³ redovisas uppföljning kopplad till äldregruppens mål att stödja och bidra till stadsdelsnämndernas digitaliseringsarbete inom äldreomsorgen. Här lyfts bland annat att portföljen för socialtjänstens digitalisering etablerades under 2025 samt att arbete bedrivits inom prioriterade områden utifrån digitaliseringsplanen, såsom Stockholmssurf och sociala system.

I verksamhetsberättelsen nämns projekt Lisbet som vi beskrivit tidigare i rapporten (se avsnitt 6.3). Under året har en stödfunktion etablerats för att stödja verksamheterna i frågor som rör befintliga larmlösningar, avtal och tekniska utmaningar. Flera stadsdelsnämnder har behov av nya produkter redan 2026 på grund av utgående avtal eller bristfällig teknik. Stödfunktionen har bland annat bistått med att förlänga serviceavtal i väntan på en stadsgemensam upphandling. Under hösten har samtliga stadsdelsnämnder besökts för att samla in behov och diskutera det framtida arbetssättet med en central larmlösning inom särskilda boenden.

6.5.2 Uppföljning och utvärdering av införande av välfärdsteknik

Av intervjuer framgår att det saknas en strukturerad process som innehåller utvärdering och uppföljning av projekt. Det finns ingen etablerad metodik för att bedöma eller följa upp förväntade effekter. Effekthemtagning följs inte upp på ett strukturerat sätt, och det saknas dokumenterade analyser av vilka effekter som faktiskt uppnåtts. Av intervjuer framgår dock att det pågår ett arbete med att se över detta.

Det som följs upp idag är främst användandet av systemen. Till exempel följdes det upp hur många brukare som hade nyckelfria lås efter att staden implementerade nyckelfri

¹³ 2026-02-17

hemtjänst. Det finns en uppfattning om att verksamheterna är nöjda med digitala lösningar som har införts där man upplever ökad flexibilitet, effektivitet och mer tid med brukarna. Dessa bedömningar baseras dock främst på informella återkopplingar snarare än strukturerade mätningar och utvärderingar.

6.5.3 Bedömning

Vår bedömning är att äldrenämnden, Farsta stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd **inte** genomför en systematisk uppföljning och utvärdering av införd välfärdsteknik, som omfattar både ekonomiskt utfall, brukarnöjdhet och påverkan på arbetsmiljö.

I avsaknad av en strukturerad process för nyttokalkyler och prioriteringar saknas förutsättningar för en likvärdig uppföljning och utvärdering av välfärdstekniska insatser. I och med att det inte sker någon uppföljning eller utvärdering av införande av välfärdsteknik, sker heller ingen samlad analys som samordnas mellan stadsdelarna och i en stadsövergripande analys.

Vi noterar dock att arbetet med digitalisering uppdateras löpande och att vissa prioriterade områden i digitaliseringsplanen redovisas i verksamhetsberättelserna.

6.6 JÄMFÖRELSE OCH STATISTISK AVSEENDE VÄLFÄRDSTEKNIK

I intervjuer lyfts uppfattning att Stockholms stad ligger efter andra kommuner i införandet av välfärdsteknik och digitala lösningar. Detta menar intervjuade medför en risk för hur attraktivt det är att arbeta i kommunen jämfört med andra kommuner som har mer moderna system och tjänster.

Nedan presenteras statistik från kommun- och landstingsdatabasen Kolada. Uppgifterna bygger på en enkät från Socialstyrelsen om utvecklingen av e-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna. Resultatet finns även presenterat i en rapport¹⁴.

Kommunerna har kunnat ange följande svarsalternativ:

0 = Nej

1 = Pilot- eller testverksamhet

2 = Breddinfört

Med *breddinfört* avses att kommunen har fattat beslut om att alla inom målgruppen kan, eller kommer att kunna, ta del av tekniken. *Pilot- eller testverksamhet* innebär att insatsen är tidsbegränsad, omfattar ett begränsat antal användare eller genomförs under särskilda förutsättningar.

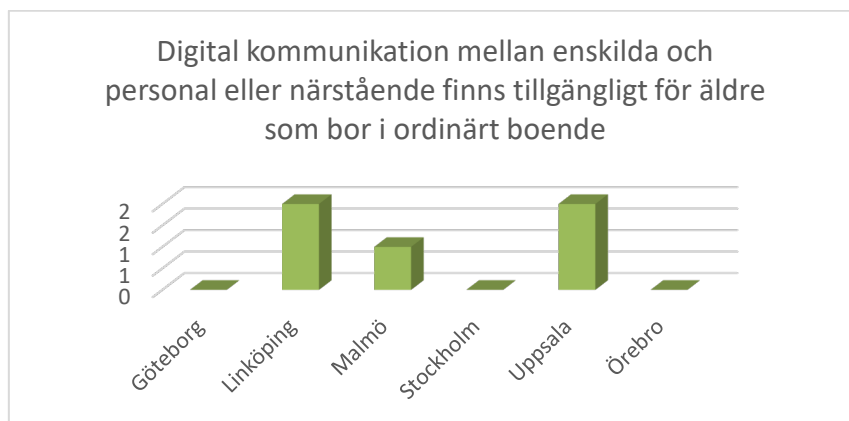
¹⁴ E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna 2025- Uppföljning av den digitala utvecklingen i socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård, maj 2025.

På nästa sida redogör vi översiktligt för resultatet av några områden för att jämföra arbetet i Stockholms stad med jämförbara kommuner. Noteras bör dock att statistiken i hög grad avser välfärdsteknik inom ordinärt boende.

Intervjuade har vid faktakontrollen inkommit med synpunkt att analysen av statistiken inte i tillräcklig grad tar hänsyn till förutsättningarna i de olika städerna, såsom storlek, organisation, antal privata utförare etc. vilket påverkar komplexiteten i ett införande. Socialstyrelsens rapport som presenterar resultatet och tillhörande analys inkluderar ingen sådan reflektion eller förklaring till skillnader. Vi har därför i rapporten inte beaktat detta i den analys vi presenterar utan detta avsnitt återger en bild av det som presenteras i databasen Kolada och Socialstyrelsens rapport.

Digital kommunikation

Digital kommunikation handlar om tekniska lösningar som gör det möjligt för brukare, personal och närstående att hålla kontakt, dela information och skapa trygghet, även när man inte kan mötas fysiskt. Exempelvis videosamtal, meddelandetjänster, trygghetslarm med talfunktion och så vidare.

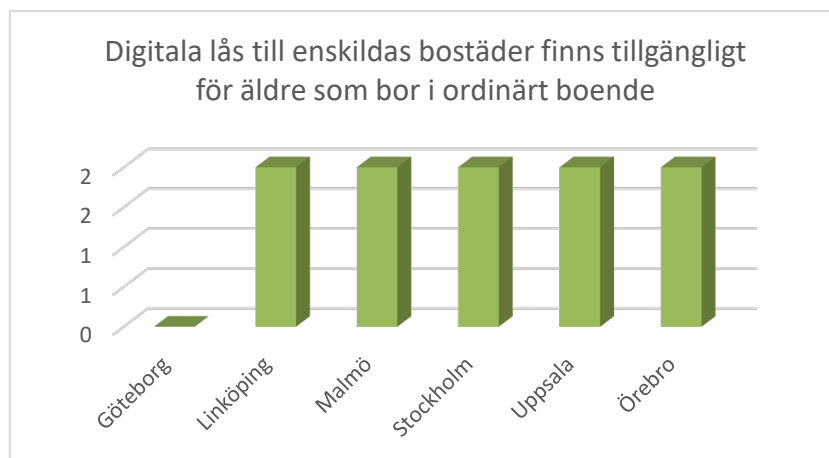

Kommentar

Stockholms stad har inte infört teknik som möjliggör för brukare att ha digital kommunikation med personal eller närstående. Av jämförbara kommuner så har två breddinfört detta, två har testat tekniken medan två är på samma nivå som Stockholms stad.

Digitala lås

Digitala lås inom ordinärt boende gör det möjligt för hemtjänstpersonal att låsa upp en brukares ytterdörr med en digital nyckel eller mobiltelefon, i stället för en fysisk nyckel.

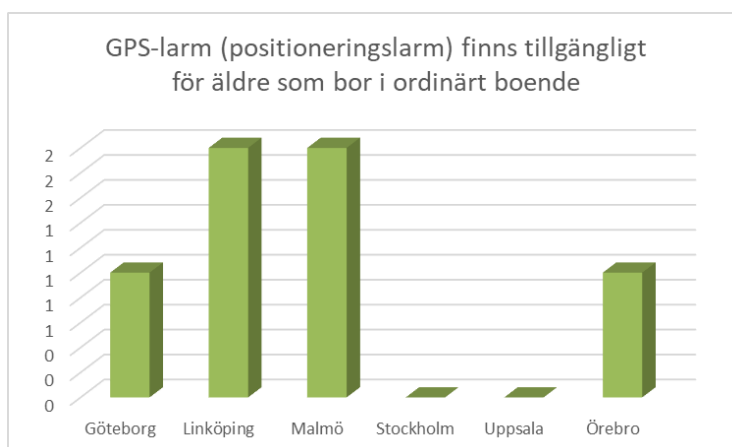

Kommentar

Stockholms stad har breddinfört nyttjande av digitala lås vilket även samtliga jämförbara kommuner har gjort förutom Göteborg som inte har infört digitala lås i sina verksamheter.

Positioneringslarm

Ett GPS-larm (positioneringslarm, mobilt trygghetslarm) sänder koordinater till larmcentral, annan personal eller anhörig för att göra det möjligt att söka efter en person som har gått vilse eller som har larmat i eller utanför den egna bostaden. Vissa GPS-larm uppmärksammar personalen på att personen rör sig utanför ett i förväg definierat område, så kallat geo-fencing¹⁵.

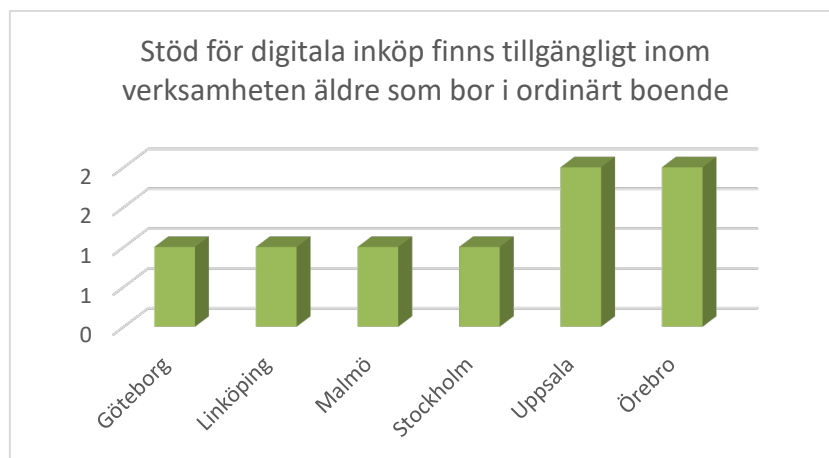
Kommentar

Stockholms stad har inte erbjudit detta i sina verksamheter. Jämfört med andra kommuner så har två breddinfört detta och två testat tekniken medan Uppsala inte heller har testat denna teknik i sina verksamheter.

¹⁵ Socialstyrelsens rapport "E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna 2025"

Digitala inköp

Digitala inköp inom äldreomsorgen innebär att en brukare får hjälp att handla dagligvaror online i stället för att personalen går till en fysisk butik.

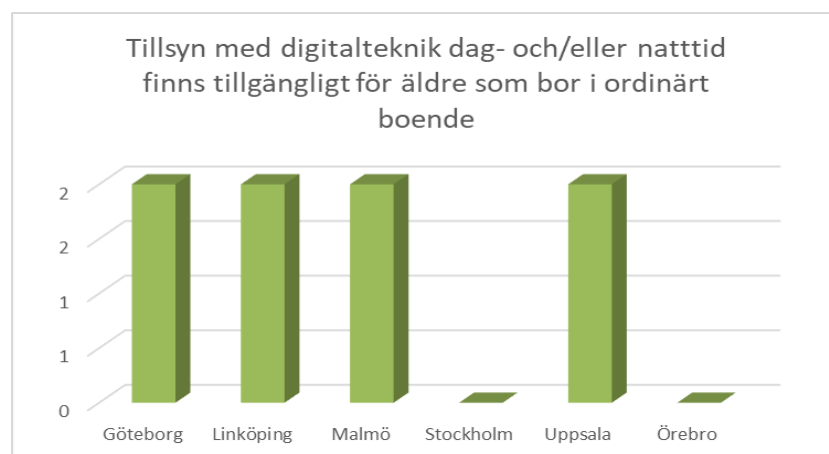

Kommentar

Stöd för digitala inköp har testats av Stockholms stad och tre jämförbara kommuner medan två av kommunerna har breddinfört detta.

Tillsyn med digital teknik

Digital tillsyn, natt eller dag, innebär att en trygghetskamera, värmekamera eller annan teknik placeras i den enskildes hem, genom vilken larmcentral eller annan personal kan ha uppsikt över den enskilde. Att använda den digitala tillsynen förutsätter att omsorgsgivaren eller larmcentralen aktivt sätter i gång tekniken för att utföra tillsynen¹⁶.

Kommentar

Stockholms stad har inte testat eller infört möjlighet till tillsyn via kamera vilket de delar med Örebro av de jämförbara kommunerna. Samtliga övriga har breddinfört detta i sina verksamheter. Vid tid för granskningen framgår dock att ett beslut är fattat att genomföra en pilot för digital tillsyn med mål om att breddinföra i hela staden görs tillsammans med Farsta stadsdelsnämnd.

¹⁶ Socialstyrelsens rapport "E-hälsa och välfärdsteknik i kommunerna 2025", maj 2025

6.6.1 Jämförelse med närliggande kommuner

En översiktlig jämförelse med kommuner i Stockholms län¹⁷ visar nedan nuläge vad gäller införande av välfärdsteknik (i ett urval av tekniker):

1. Tre kommuner har breddinfört GPS-positioneringslarm, tre kommuner har testverksamhet och 18 kommuner har inte infört tekniken alls (inklusive Stockholms stad).
2. Sex kommuner har breddinfört digital kommunikation med anhöriga och omsorgspersonal, tre kommuner har testverksamhet och 14 kommuner har inte infört tekniken alls (inklusive Stockholms stad).
3. 16 kommuner har breddinfört tillsyn med kamera, två kommuner har testverksamhet och fem kommuner har inte infört tekniken alls (inklusive Stockholms stad).
4. 11 kommuner har breddinfört digitala inköp, fyra kommuner (inklusive Stockholms stad) har testverksamhet och nio kommuner har inte infört tekniken alls.

6.6.2 Samlad analys

Vi kan konstatera genom den presenterade statistiken att uppfattningen från intervjuade i hög grad stämmer. Stockholms stad ligger i jämförelse med jämförbara kommuner (storleksmässigt) efter avseende att erbjuda välfärdsteknik till sina brukare inom ordinärt boende. Staden har inte testat eller breddinfört välfärdsteknik i någon större utsträckning förutom gällande digitala lås, vilket dock samtliga jämförbara kommuner utom Göteborgs stad breddinfört.

Jämförelse med närliggande kommuner i Stor-Stockholm visar att Stockholms stad ligger efter i införande av tillsyn med kamera och breddinförande av digitala inköp men delar status med många av övriga kommuner gällande breddinförande av GPS-positioneringslarm samt digital kommunikation.

¹⁷ Antal tillgängliga jämförelseobjekt varierar mellan frågeställningar beroende på hur kommunerna svarat i enkäten.

7 SAMLAD BEDÖMNING OCH FÖRBÄTTRINGSOMRÅDEN

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att äldrenämnden, Farsta stadsdelsnämnd och Kungsholmens stadsdelsnämnd inte har implementerat välfärdsteknik inom äldreomsorgen så att tekniken bidrar till en långsiktig hållbar personalförsörjning inom äldreomsorgen.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar har vi identifierat följande förbättringsområden:

- **Bristande samverkan och otydliga roller**
Arbetet försvåras av att samverkan inom staden i hög grad präglas av ett stuprörstänkande, med bristande samsyn och begränsad lösningsorientering. De organisatoriska funktioner som ansvarar för digitalisering och välfärdsteknik har uppdrag som inte är tillräckligt samordnade för att driva utvecklingen framåt. Detta leder till otydligt ansvar, oklara roller och ineffektiva gränssnitt mellan förvaltningar och centrala funktioner. Det är därigenom positivt att det finns ett strategiskt initiativ med portföljstyrning och tydligare organisation för samordning av digitaliseringsarbetet och införande av välfärdsteknik.
- **Otillräcklig konkretisering av styrdokument**
Det saknas en tydlig beskrivning av hur arbetet med välfärdsteknik ska genomföras i relation till kvalitetsprogrammet och digitaliseringsplanen för äldreomsorgen. Detta innebär att styrningen på verksamhetsnivå blir svag. Verksamhetsplanerna beskriver digitaliseringsarbetet endast på en övergripande nivå.
- **Avsaknad av personal- och effektivitetsperspektiv i styrningen**
Den övergripande styrningen beaktar inte i tillräcklig utsträckning frågor om personalförsörjning eller de effektiviseringsvinster som kan uppnås genom användning av välfärdsteknik inom äldreomsorgen.
- **Ostrukturerad process från behov till uppföljning**
Det saknas en sammanhållen och strukturerad process från idé- och behovsanalys till uppföljning av nyttor. Utan en sådan process saknas förutsättningar för likvärdig uppföljning och utvärdering av digitaliseringsinsatser. För att kunna mäta effektivitets-, produktivitets- och kvalitetsvinster krävs att projekten genomförs systematiskt, med dokumenterade underlag och värderade effekter i behovsanalysen.
- **Otydliga kriterier för prioritering**
Det saknas tydliga kriterier för hur behov och idéer ska prioriteras. Detta försvårar säkerställandet av att välfärdsteknik bidrar till äldreomsorgens övergripande strategier och mål.
- **Avsaknad av systematiska utbildningsinsatser**
Utbildningsinsatser inom välfärdsteknik genomförs inte systematiskt, vare sig för

medarbetare eller brukare. Detta påverkar både införande, användning och nyttorealiserings.

- **Låg grad av breddinförande och begränsad pilotverksamhet**

Statistik visar att Stockholms stad ligger efter jämförbara kommuner när det gäller breddinförande av välfärdsteknik, vilket innebär att målgruppen inte fullt ut kan ta del av tekniken. Pilot- och testverksamhet har genomförts i begränsad omfattning, vilket kan indikera att området inte prioriteras tillräckligt.

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Jenny Thörn
Projektledare

Helena Olsson
Specialist

Mikael Lind
Specialist

Amalie Christensen
Granskare